

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 28 november 2019

Interpellatie

Agenda nr. 6/1 Interpellatie in verband met vergunning Ineos, ingediend door Rudy Sohier (PVDA).

Begin november '19 werd vanuit provincie goedkeuring gegeven aan de vergunning voor INEOS om de voorbereidende werken te starten om er een ethaankraker en een PDH unit te gaan bouwen in de Antwerpse haven. Daarvoor moet een bos van ongeveer, we gaan niet discussiëren, 50 hectare. INEOS verwoordt het zo in een persbericht: "Omwille van de bestemming van het gebied, de groter dan vereiste compensatie van het bos en alle milderende maatregelen die opgenomen werden in het goedgekeurde MER, oordeelde de deputatie dat de vergunning verleend kan worden".

Men zal meer compenseren dan er gekapt gaat worden zegt men. Ik vraag mij af hoe dat dan in zijn werk gaat. Gaat men volwassen bomen herplanten, een boom van 22 jaar heeft een andere impact dan één die net is aangeplant, hoe veel je er ook aanplant, de ene boom is de andere niet, en de ene hectare bomen is de andere niet.

Maar ik wil niet te lang blijven stilstaan bij die bomen hoe belangrijk ze ook zijn voor onze toekomst.

Mij gaat het meer om het volgende. Bij een investering van een chemiereus als INEOS, met de klimaatuitdagingen die voor ons liggen, zou je denken dat men moderne technologieën zou gebruiken om producten te produceren die (bijna) niet vervuילend zijn.

Laat ons beginnen met de grondstof. Ik weet niet of de deputatie beseft hoe schadelijk de ontginning van schaliegas is? Door het injecteren van de bodem met chemicaliën onder hogedruk komt het gas vrij. Dat gas wordt dan in dit geval getransporteerd over de halve wereldbol in schepen. Maar in de toekenning van de vergunning speelt dit niet mee, Sustainable Development Goals, vrij vertaald als "Doelstellingen voor duurzame ontwikkeling" of niet.

Laat ons even stilstaan bij de gevolgen voor de bewoners die met de gevolgen van fracking moeten verder leven. Luchtvervuiling en watervervuiling zijn gevolg van de giftige chemicaliën die worden gebruikt bij het hydraulisch breken van het gesteente. Anderszijds zijn de afvalwaterverwerking en krimpende watervoorraden ook grote problemen die direct verband houden met de procedure.

Omdat het Provinciebestuur in de vorige legislatuur geprotesteerd heeft bij onze noorderburen omdat ze zinnens waren om fracking toe te passen - begrijp ik

helemaal niet dat ze nu een vergunning toestaan. Het is weliswaar niet aan onze grens - maar in Canada wonen ook mensen."

Maar in de toekenning van de vergunning speelt dit blijkbaar niet mee, Sustainable Development Goals, of niet.

Nadat de schepen het gas hier gelost hebben in de fabrieken kan er geproduceerd worden. Wat gaat men daar bij INEOS produceren? Plastiekkorrels die als grondstof dienen om andere producten mee te maken. Bijvoorbeeld plasticvoorwerpen voor eenmalig gebruik, plasticzakjes, allemaal zaken waarvan ieder weldenkend mens weet dat er moet gestopt worden met zulke dingen te gebruiken laat staan te produceren. Maar in de toekenning van de vergunning speelt dit blijkbaar niet mee, SDG's of niet.

Pittig detail nog. Op zondag 3 november deden groepen onderzoek naar de omvang van de vervuiling door plasticpellets in de haven van Antwerpen. Er gingen een vijftigtal vrijwilligers in de haven en aan de monding van de Schelde op jacht naar plastickeutels of 'nurdles': stukjes plastic niet groter dan een erwt, die gebruikt worden om plastic producten mee te produceren. Ondanks hun geringe grootte zijn ze erg schadelijk voor ecosystemen, omdat vogels en andere dieren ze verwarren met voedsel. Op die manier komt plastic in de voedselketen terecht.

In totaal namen de burgerwetenschappers stalen op vijftig plaatsen in de Antwerpse haven, maar ook in het Zwin, Breskens, Vlissingen en Zeeland. Op iedere plaats namen ze een foto in een kader van 25 cm op 25 cm, waar ze ook pellets telden. "Uit deze samples telden we al 22.000 keutels. Als we enkel deze samples extrapoleren kunnen we stellen dat er op de oevers van de Schelde tientallen miljarden van deze plastickeutels te vinden zijn", aldus Antwerpen Schaliegasvrij." Zo schrijft Het Laatste Nieuws op 7 november. Maar in de toekenning van de vergunning speelt dit blijkbaar niet mee, SDG's of niet.

Want het bedrijf INEOS mag zijn vergunning in stukjes kappen, stukjes die ieder op zich blijkbaar onschadelijk zijn, maar die in zijn geheel wel tot doel hebben een ouderwets, weliswaar met moderne technologieën, chemisch bedrijf uit de grond te stampen, dat uit fossiele grondstof een zeer vervuilend product voortbrengt.

Wij bij PVDA zijn voor industriële investeringen in de haven van Antwerpen. Maar dan investeringen in de nieuwste technologieën, zo kan de chemische industrie een partner worden in de strijd tegen de klimaatopwarming. En dat kan als INEOS bijvoorbeeld een synthese-installatie zou bouwen die vertrekt van de reactie tussen CO₂ en waterstof. Men zou met andere bedrijven kunnen samenwerken om voldoende CO₂ af te vangen in de haven. En de restwarmte zou gebruikt kunnen worden voor een stedelijk warmtenet.

INEOS of een andere multinational zal deze investeringen niet uit zichzelf doen, zij gaan voor het snelle gewin ten koste van alles. Daarvoor is druk nodig, van onderuit, van burgerbewegingen, vakbonden, maar ook van overheden. Dus ook de provinciale overheid.

Vragen die ten gevolge deze beslissing bij mij rijzen zijn:

- Welke voorwaarden stelt het provinciebestuur bij het afleveren van een vergunning aan een chemieus zoals INEOS om verdere vervuiling te voorkomen?
- Welke sancties staan er wanneer niet aan de voorwaarden worden voldaan?